

25.9.2020

OKV/1082/10/2020

OKV/1082/10/2020-OKV-4

ASIA

Kansaneläkelaitoksen menettely vammaistukiasian käsittelyssä

KANTELU

Kantelija on 10.6.2020 oikeuskanslerinvirastoon saapuneessa kantelussaan arvostellut Kansaneläkelaitoksen (Kela) menettelyä. Kantelija on toimittanut lääkärinlausunnon Kelaan 15.5.2020 ja pyytänyt ottamaan sen huomioon sairauspäiväraha-asiassaan ja toimittamaan sen sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle valitusasiansa liitteeksi. Kantelijan sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalta saaman ilmoituksen mukaan Kela ei ole toimittanut lääkärinlausuntoa vammaistukea koskevan valitusasian käsittelyyn. Kelan 22.5.2020 päivätyn ilmoitus valituksen käsittelystä -kirjeen mukaan lääkärinlausuntoa ei ollut liitetty myöskään sairaspäivärahaa koskevan valituksen yhteyteen.

SELVITYS

Kela on antanut kantelun tutkimiseksi 6.8.2020 päivätyn selvityksen, joka toimitetaan kantelijalle ohessa tiedoksi.

RATKAISU

Tapahtumatiedot

Kela antoi 17.4.2020 kantelijalle sairauspäivärahaa koskevan hylkävän päätöksen ajalle 10.3.2020 - 31.12.2020. Kantelija valitti päätöksestä sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaan. Hän toimitti 15.5.2020 Kelaan lääketieteellisiä selvityksiä, muun muassa 8.5.2020 allekirjoitetun kuntoutustutkimuspoliklinikan B-lääkärinlausunnon. Kantelija kirjoitti viestiin: ”Käsitelkää alkuperäisen sairaspäiväraha hakemuksen mukaisesti ja toimittakaa valituskäsittelyyn liitteeksi.”

Kelan antaman selvityksen mukaan kantelijan 15.5.2020 toimittamia asiakirjoja ei Kelan sisällä siirretty ”vammaistukipuolelle”. Kela toimitti 22.5.2020 kantelijan sairauspäiväraha-asian muutoksenhakuasiakirjat sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaan ja ilmoitti asiasta kantelijalle kirjeellä. Toimitettuihin muutoksenhakuasiakirjoihin sisältyi mainittu kantelijan toimittama B-lääkärinlausunto.

Kantelija lähetti Kelalle 10.6.2020 viestin: ”Miksi lähettämäni kuntoutuspolin lääkärinlausuntoa ei ole toimitettu sairaspäivärahan hylkypäätöksen valitukseen, eikä vammaistuen hylkypäätöksen valitukseen? Onko kukaan käsitellyt koko asiaa? Minulla on jo sairaspäiväraha hakemus tehty ja tuo on lisäselvitys siihen.” Sairaspäivärahan osalta kantelijalle vastattiin 11.6.2020 kertomalla, että 23.4.2020 ja 8.5.2020 päivätyn B-lääkärinlausunnot oli lähetetty 22.5.2020 sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle

valituksen liitteenä. Lisäksi viestissä kerrottiin, että kantelijaa oli informoitu asiasta 22.5.2020 postitetulla ilmoituksella.

Kela oli antanut kantelijalle vammaistuesta hylkäävän päätöksen 21.4.2020. Kantelijan muutoksenhaku päätökseen oli saapunut 1.5.2020. Sairauspäivärahan käsittelijä teki 11.6.2020 kantelijan viestiin liittyen toimeksiannon Kelan vammaistukiasioiden käsittelyyn, jonka jälkeen kantelijan 15.5.2020 toimittamat asiakirjat käsiteltiin hänen vammaistuen muutoksenhakuasiaa varten toimittamana lisäselvityksenä. Kantelijalle vastattiin 15.6.2020 Kelan vammaisetuksien käsittelystä, että asiakirjat ovat asiantuntijalääkärin arvioitavana. Asiakirjat lähetettiin 18.6.2020 yhdessä Kelan lausunnon ja ilmoituskirjeen kanssa sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaan. Kelan lausunto ja ilmoituskirje lähetettiin kantelijalle.

Arviointi

Perustuslain 21 §:n jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Hallintolain 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. Lain 23 §:n mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä.

Kela on selvityksessään todennut, että kantelija oli hakenut muutosta 21.4.2020 annettuun vammaistukipäätökseen ja 17.4.2020 annettuun sairauspäivärahapäätökseen. Kelassa hänen 15.5.2020 toimittamansa lääketieteelliset selvitykset oli toimitettu sairauspäivärahakäsittelystä vammaistukikäsittelyyn 11.6.2020 asiakkaan 10.6.2020 lähettämän viestin johdosta. Lisäselvitykset oli lähetetty muutoksenhakulautakuntaan 22.5.2020 sairauspäiväraha-asian osalta ja 18.6.2020 vammaistukiasian osalta. Kela on pahoitellut, että lisäselvitysten toimittaminen vammaistuen valitusasian liitteeksi on viivästynyt Kelan sisäisen toiminnan vuoksi.

Viranomaisen on käsiteltävä toimivaltaansa kuuluvat asiat asianmukaisesti, johon kuuluu olennaisena osana velvollisuus käsitellä asioita huolellisesti. Kantelija on pyytänyt viestissään 15.5.2020, jolloin kantelijan valitus vammaistukea koskevaan päätökseen oli jo Kelassa vireillä, toimittamaan selvityksen valituksen liitteeksi sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle. Kela on toimittanut selvityksen lautakunnalle vasta kantelijan otettua 10.6.2020 uudelleen yhteyttä Kelaan. Vaikka tapahtuneeseen on nähdäkseni sinänsä ollut omiaan myötävaikuttamaan se, että kantelija oli lääkärinlausuntoa toimittaessaan maininnut sairauspäiväraha-asiansa muttei hänellä samanaikaisesti vireillä ollutta vammaistukiasian muutoksenhakua, ei asiassa arvioni mukaan ole Kelassa kuitenkaan toimittu riittävän huolellisesti.

Sairauspäiväraha-asian osalta Kela on ilmoituksensa mukaan toimittanut selvityksen sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle 22.5.2020 ja ilmoittanut asiasta kantelijalle kirjeellä. Kelan 22.5.2020 päivätyn ilmoituksen liitteenä olleesta jäljennöksestä lausunnosta sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle ilmenee, että kantelijan Kelalle 8.5.2020 päivätty lääkärinlausunto oli toimitettu muutoksenhakulautakunnalle. Asiasta saamani selvityksen perusteella Kela on menetellyt kantelijan asiassa mainitulta osin asianmukaisesti.

Toimenpiteet

Kiinnitän Kansaneläkelaitoksen huomiota huolellisuuteen tehtäviinsä kuuluvien asioiden käsittelyssä.

Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Linda Harjutsalo